



dopady opatření na:



*zábor prostoru  
(parkování)*



*kongesce*



*emise*



*hluk*

## Popis opatření:

Pro vícenásobné využití parkovacích stání se někdy používají také termíny shared parking (zvl. v Severní Americe) nebo flexible parking (v Evropě často ve smyslu sdílení parkování pro jízdní kola a automobily) – parkovací místa jsou sdílena více uživateli, což vede k větší efektivitě využívání parkovacích míst.

Parkování znamená pro společnost nemalé náklady. Postavit parkoviště u každého cíle je nákladné, neefektivní a někdy i nemožné. Výstavba parkovišť má také významný vliv na život města. Volná parkovací místa motivují k jízdě další automobilisty a generují tak další dopravu, což zhoršuje dopravní zácpy, životní prostředí a pohyb po městech. Je proto účelné zamyslet se, zda je možné efektivněji využít již stávající parkovací místa. Ta, která jsou po většinu dne volná, lze využít i jiným způsobem. Příkladem může být parkoviště divadla, které slouží večer pro jeho návštěvníky, může však být využité v průběhu dne pro parkování zaměstnanců okolních firem. Naopak parkovací garáže v centru města mohou být využity přes den návštěvníky města a přes noc rezidenty.

## Investor / provozovatel:

Veřejný sektor

Spolupráce soukromý a veřejný sektor

## Geografická či jiná specifika:

Žádná







## Inovační aspekty – kontext SMART City:

- \* Smart parking – real-time informace o volných parkovacích místech
- \* Informování o měnících se cenách parkovného on-line, vyznačení volného počtu parkovacích míst na mapě města
- \* Možnost placení parkovného formou SMS, on-line

## Ekonomické aspekty:

Nízkonákladové

## Hlavní dopady opatření:

	<b>Dopady na modal split</b>	Možnost poskytnout parkování i pro jízdní kola, resp. propojit u vhodných budov parkování jízdních kol ve dne a automobilů v noci.
	<b>Dopady na životní prostředí</b>	Efektivnější využití prostoru vyhrazeného pro dopravu v klidu. Sdílení parkovacích míst snižuje počet parkovacích míst o 10–30 % (Valentová a kol., 2016).
	<b>Dopady na dopravní nehody</b>	Nezjištěno.
	<b>Dopady na zdraví</b>	Zlepšení veřejného zdraví díky snížení znečištění ovzduší a nižší hlukové zátěži.
	<b>Sociální a ekonomické dopady</b>	Zlepšení parkovacích možností tam, kde dojde k zefektivnění využití prostoru. Možnost přenést náklady na údržbu parkovací infrastruktury na více subjektů.
	<b>Dopady na dopravní zátěž, kongesce, dopravní proudy atd.</b>	Snížení dopravní zátěže díky rychlejšímu nalezení místa k zaparkování. Zvýšení míry obsazenosti parkovacích míst.

## Vztah k dalším dopravním opatřením:

Plánování efektivního využití parkovacích míst může být realizováno v rámci institucionálních plánů mobility (opatření **Plány mobility pro firmy** a **Plány mobility pro školy**). Tento systém by měl být ale také součástí celé parkovací strategie a zahrnut do systému chytrého parkování, které upozorňuje řidiče na aktuální volná parkovací místa a diferencovanou výši parkovacích poplatků podle místa a času.

## Zkušenosti a doporučení praxe z měst:

Různá města experimentují s využitím parkovišť i pro jiné účely. Zde uvádíme několik příkladů. Flexibilita může být nejen ve sdílení různých návštěvníků, ale také v tom, že parkovací místo plní více účelů. Například garáž u nizozemského města Ede je vybudována zároveň jako hluková bariéra od dálnice (Mingardo a kol., 2015).

Mingardo (2016) uvádí příklady evropských měst, v nichž je veřejné parkování umožněno na soukromých parkovacích místech, což snižuje nároky na počet parkovacích míst v ulicích.



Zdroj: Mingardo a kol., 2015

## Situace v ČR:

V ČR není tento systém využíván. V železniční a dálkové autobusové dopravě je možné si zajistit rezervaci místa (místenku), kterou si pasažér může vybrat z plánku vozidla, není však jinak možné zjistit naplněnost vozidla v reálném čase. V železniční dopravě v ČR také nejsou obvykle vyznačeny místa (sektory), kde lze očekávat jednotlivé vagóny soupravy.

## Příklady dobré praxe:

Kodaň realizovala v roce 2011 pilotní projekt s flexibilním parkováním (tj. sdíleným pro jízdní kola a pro automobily) v ulicích před budovou střední školy. Zde byla parkovací místa mezi 7:00 a 17:00 vyhrazena cyklistům, na noční parkování parkujícím automobilům (Mingardo a kol., 2015).

Flexibilní parkování může být efektivní, pouze pokud cyklisté a motoristé potřebují parkovací místo v rozdílný čas. Ulice Frihavnsgade se střední školou je proto ideální, protože zde parkují žáci a zaměstnanci školy a rezidenti. Během dne parkování využívají studenti pro svá kola, po skončení školy jsou místa uvolněna pro rezidenty, kteří se vrací domů z práce. Byla tak vytvořena bezpečná parkovací místa pro jízdní kola studentů. Modré logo je nakresleno na silnici a připomíná, pro koho a v jakých časech je parkování vyhrazeno. Stanovení těchto časů bylo poměrně složité, několikrát se stalo, že majitel kola nebo automobilu tento čas nerespektoval. Nedošlo však k žádným problémům ani nehodám a v současnosti není implementováno žádné opatření, které by tyto časy vynucovalo.

Zkušenost z Kodaně ukazuje, že při flexibilním parkování municipalita stále získává výnosy z parkovného, a zároveň ve vymezených časech zajistí parkování pro jízdní kola.



Foto: Parkování na Frihavnsgade

Zdroj: Mingardo a kol., 2015; <http://www.copenhagenize.com/2011/08/flex-parking-shared-by-bicycles-and.html>

## **Použitá literatura:**

CIVITAS (2019). *Smart and flexible parking using new technology*. [Karta projektu.] Dostupné z: [https://civitas.eu/sites/default/files/sto\\_2.4\\_smart\\_and\\_flexible\\_parking\\_using\\_new\\_technology.pdf](https://civitas.eu/sites/default/files/sto_2.4_smart_and_flexible_parking_using_new_technology.pdf).

MINGARDO, G. (2016). *Articles on Parking Policy*. TRAIL Research School. Dostupné na <https://doi.org/10.4233/uuid:0b6661d5-1ddf-43f4-bc11-24deae12d405>

MINGARDO, G.; VAN WEE, B.; RYE, T. (2015). Urban parking policy in Europe: A conceptualization of past and possible future trends. *Transportation Research Part A: Policy and Practice*. 2015, 74: 268–281.

VALENTOVÁ, M.; BRŮHOVÁ FOLTÝNOVÁ, H.; SPERAT, Z. (2016). *Management parkování a možnosti jeho využití v praxi: Zkušenosti z evropských měst*. CDV, v. v. i. a CIVINET ČR a SR, Z. S.